

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Právo

Daně

Z judikatury

Krátce

Červen 2020

Obsah

Editorial

Právo

Podpora z programu Antivirus pokračuje v novém kabátě

Daně

Protikrizový balíček: snížení DPH i silniční daně

Návrh institutu zpětného uplatnění daňové ztráty se změnil

Lhůta osm kalendářních dnů pro přihlášení/odhlášení zaměstnanců se vrátí

ČR uložila MLI do depozitáře OECD

Dopad COVID-19 na nastavení převodních cen u vnitroskupinových půjček

Pobytové záležitosti cizinců po skončení nouzového stavu

Zákon vrací zaměstnancům ochranu před platební neschopností zaměstnavatele

Detailní pokyny k souhlasům podle GDPR

Z judikatury

Vracení nesporné části nadměrného odpočtu posvětil i SDEU

NSS: Řetězení daňových ztrát je nepřípustné

Existence dceřiné společnosti automaticky nezakládá provozovnu pro účely DPH

Kdo je osobou povinnou odvést DPH při dovozu – deklarant, nebo vlastník zboží?

Ústavní soud se zabýval kurzy u pořízení cenných papírů

SDEU: Úrok ze zadržovaného odpočtu DPH nesmí odpovídat REPO sazbě

Krátce

Editorial

Koronavirová opatření se rozvolňují, zahrádky a restaurace se plní, kina a divadla hrají. Spolu s rouškami jsme odložili kabáty a můžeme se těšit na léto, ve velké míře v tuzemských vodách. Pro mnohé asi nezvyklé, pro poskytovatele operující v cestovním ruchu snad alespoň částečná náplast na rány způsobené předchozím stavem.

Zaměření na ochranu zdraví se pozvolna přelévá do resuscitace ekonomiky, která „lape po dechu“. Doufejme, že její oživení nabere na intenzitě a návrat ke standardu není v nedohlednu, jak někteří předpovídají. Prognózy jsou různé, tak si držíme palce, abychom i tuto fázi zvládli ve zdraví nejen fyzickém, ale i psychickém.

K tomu nám dopomáhej také zákonodárce, který se po hektickém období vydávaných, změněných a zpět vzatých opatření vrací do standardního tempa legislativního procesu. Jakým směrem se bude ubírat možná napoví i toto vydání, které přináší mj. aktuálně řešené novely a soudní rozsudky.

Závěrem bych Vás rád požádal o vyplnění krátkého průzkumu zaměřeného na vládní ekonomická opatření související s pandemií. Jeho výsledky přineseme v příštích Daňových a právních aktualitách. Předem děkujeme.

[Přejít na průzkum](#)

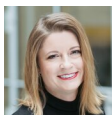

Pavel Gorel
Partner
KPMG Česká republika

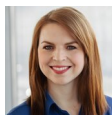
4 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

Podpora z programu Antivirus pokračuje v novém kabátě

Vláda rozhodla o prodloužení současného režimu B programu Antivirus. Poslanecká sněmovna současně schválila dlouho očekávaný režim C, který by měl spočívat v prominutí části pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, které je povinen platit zaměstnavatel.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Václav Bělohoubek
kpmg@kpmg.cz

Prodloužení režimu B a nový režim C

Program Antivirus v rámci režimů A a B už od počátku nouzového stavu zaměstnavatelům částečně kompenzuje náhrady mezd, které svým zaměstnancům vyplácejí v souvislosti s některými překážkami v práci. Zatímco režim A se vztahuje na situace nuceného uzavření či omezení provozu v důsledku krizových nebo mimořádných opatření a karantény, do režimu B spadají související hospodářské potíže, se kterými se zaměstnavatelé potýkají, jako je absence významné nebo klíčové části zaměstnanců nebo omezení dostupnosti vstupů nebo poptávky po službách nebo výrobcích.

Podpora v rámci obou režimů měla skončit na konci května 2020. Vláda 25. května rozhodla, že se období uznatelnosti výdajů režimu B prodlouží do 31. srpna 2020. Režim A tak zřejmě od června pokračovat nebude. Zatímco v důsledku rozvolňování podnikatelských a dalších činností provozu uzavřené nebo omezené krizovými nebo mimořádnými opatřeními budou spíše výjimkou, zaměstnavatelé mohou v praxi pocítit konec státní podpory při karanténě zaměstnance.

V závěru minulého týdne pak Poslanecká sněmovna schválila dlouho očekávaný režim C programu Antivirus. Podle navrhované úpravy se má prominout část pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, které jsou povinny platit zaměstnavatelé (tj. 24,8 % z úhrnu příjmů jejich zaměstnanců), a to za měsíce červen až srpen 2020. V praxi má prominutí fungovat tak, že až na zákonem uvedené výjimky, se do vyměřovacího základu zaměstnavatele za kalendářní měsíc, na který se prominutí vztahuje, nezahrnou vyměřovací základy jeho zaměstnanců v pracovním poměru, jejichž pracovní poměr trvá v posledním dni kalendářního měsíce, a to až do výše 1,5násobku průměrné mzdy za každého zaměstnance.

Nárok na prominutí pojistného má mít zaměstnavatel, který zaměstnává v posledním dni kalendářního měsíce nejvýše 50 zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastní nemocenského pojištění. Další podmínkou je, že počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastní nemocenského pojištění, činí v posledním dni kalendářního měsíce aspoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni března 2020 a úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za kalendářní měsíc činí aspoň 90 % úhrnu vyměřovacích základů

5 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

zaměstnanců v pracovním poměru za březen 2020.

Současně platí, že zaměstnavatel musí pro získání nároku na prominutí pojistného zaplatit včas pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci a nemůže v příslušném kalendářním měsíci současně čerpat jiné prostředky z programu Antivirus.

Nárok na prominutí pojistného pak nemají zaměstnavatelé z veřejného sektoru, někteří poskytovatelé zdravotních služeb a zaměstnavatelé, kteří nebyli ke dni 1. června 2020 daňovými rezidenty ČR, EU nebo EHP.

Podmínky pro splnění nároku na prominutí části pojistného se posuzují samostatně za každý kalendářní měsíc. Podle MPSV o prominutí pojistného není třeba žádat. Zaměstnavatelé pouze v měsíčním výkazu oznámí OSSZ snížení vyměřovacího základu a zaplatí snížené pojistné.

Stanovení superhrubé mzdy je zatím neznámou

Nezodpovězenou otázkou zůstávají daňové dopady, které s prominutím části zaměstnavatelova pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti souvisejí. V současné době tvoří základ daně pro výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti hrubý příjem zúčtovaný zaměstnavatelem zaměstnanci za příslušný kalendářní měsíc navýšený o související odvody pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem (tzv. superhrubá mzda). Pokud dojde k prominutí části zaměstnavatelova pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, jak tedy bude za příslušný kalendářní měsíce stanovena superhrubá mzda zaměstnance?

Dle stávající právní úpravy je možné dovodit, že pokud odvod pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za zaměstnavatele bude ve výši o Kč, bude základ daně stanoven jen ve výši hrubého zúčtovaného měsíčního příjmu. Je však zapotřebí zmínit, že ministerstvu financí byla položena stejná otázka na metodický výklad této změny a její dopad do stanovení superhrubé mzdy. Dle jejich neoficiálního vyjádření by prominutí části zaměstnavatelova pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nemělo mít vliv na stanovení superhrubé mzdy a nemělo by tak dojít ke snížení odvodu zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti. Jakmile ministerstvo financí či Generální finanční ředitelství vydají oficiální stanovisko v dané věci, budeme vás informovat.

Zatímco o prodloužení režimu B už je rozhodnuto, na konečnou podobu režimu C si musíme počkat, když příslušný zákon musí ještě schválit ve stavu legislativní nouze Senát a podepsat prezident.

6 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

Protikrizový balíček: snížení DPH i silniční daně

Poslanecká sněmovna schválila protikrizový daňový balíček. Kromě dlouho diskutovaného institutu zpětného uplatnění ztráty obsahuje snížení sazby DPH na vybrané služby a snížení určitých kategorií sazeb silniční daně. Návrh zákona nyní projedná Senát.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz

[Zpětnému uplatnění ztráty se věnujeme v samostatném článku.](#) **Snížení DPH z 15 na 10 %** se má vztahovat na ubytovací služby, vstupné na kulturní a sportovní akce, na sportoviště (včetně jízdného na vleky), do saun a dalších podobných zařízení.

Jako finanční pomoc podnikatelům v oblasti zemědělství vláda navrhuje **zkrácení lhůty pro vrácení přeplatku spotřební daně z tzv. zelené nafty**. Přeplatek by se měl vracet do 40 dnů od posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání, případně do 15 dnů ode dne oznámení platebního výměru nebo dodatečného platebního výměru, jestliže správce daně zahájil postup k odstranění pochybností nebo daňovou kontrolu.

V oblasti **silniční daně** se navrhuje snížení sazeb pro automobily s maximální povolenou hmotností vyšší než 3,5 tuny, a to o 25 %. Nové sazby mají být účinné již pro zdaňovací období roku 2020, a to včetně stanovení výše záloh.

Reakcí na pandemii je také návrh rozšířit vymezení mimořádné události pro případy, kde se obcím umožňuje **osvobodit určité nemovitosti od daně z nemovitých věcí**.

Balíček se dotýká i **zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní**. Navrhuje se v něm možnost prodloužit lhůtu pro plnění povinností související s automatickou výměnou informací s jiným členským státem. Ta by měla být realizována formou vládních nařízení. Tento návrh souvisí s návrhem Evropské komise [posunout lhůty pro oznamování vybraných přeshraničních uspořádání](#) (tzv. DAC 6 regulace) a pro výměnu informací o finančních účtech (DAC 2). Současná právní úprava posunutí lhůt neumožňuje.

Protikrizový vládní balíček projedná parlament ve stavu legislativní nouze a účinnosti by měl nabýt dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů.

Návrh institutu zpětného uplatnění daňové ztráty se změnil

Poslanecká sněmovna schválila protikrizový daňový balíček, jehož součástí je i možnost zpětně uplatnit daňovou ztrátu. Původní návrh se v některých bodech rozšířil. Například v daňovém přiznání za rok 2019 bude možné uplatnit očekávanou daňovou ztrátu roku 2020, a to na základě odhadu poplatníka.

Veronika Karásková
vkaraskova@kpmg.cz
775 322 062

Jiří Mičánek
kpmg@kpmg.cz

Vláda navrhuje institut uplatnění ztráty jako odčitatelné položky rozšířit o možnost uplatnit ztrátu dva roky zpětně. Na rozdíl od předchozího znění se však návrh vrací ke stávajícímu počítání zdaňovacích období. Daňovou ztrátu tedy bude možné uplatnit za dvě předcházející zdaňovací období, možnost budoucího uplatnění po dobu pěti zdaňovacích období zůstává zachována. Nadále platí, že případná zkrácená období se do počtu zdaňovacích období nezahrnují, nicméně i v těchto obdobích je možné daňovou ztrátu uplatnit.

Podle přechodných ustanovení se poplatníkům umožňuje uplatnit odhad daňové ztráty, a to pouze v období, které bezprostředně předchází zdaňovacímu období, za které lze daňovou ztrátu poprvé zpětně uplatnit. V případě poplatníka, který má zdaňovací období kalendářní rok, by to byla očekávaná ztráta za rok 2020 v rámci daňového přiznání, případně dodatečného daňového přiznání, za rok 2019. Poté, co bude daňová ztráta skutečně stanovena na základě podaného daňového přiznání za rok 2020, se bude postupovat standardně dle novelizovaného zákona, tj. bude možné snížit základ daně u dvou předcházejících zdaňovacích období vždy o skutečně vyměřenou daňovou ztrátu. Uplatnění odhadované ztráty ještě před jejím vyměřením je tedy jednorázový instrument v návaznosti na aktuální krizi způsobenou koronavirem.

Využití této možnosti ovšem s sebou nese i určitá rizika. Pokud by poplatník výši daňové ztráty nadhodnotil, musel by podat dodatečné daňové přiznání, uhradit nedoplatek na dani a související úrok z prodlení podle daňového řádu. Pokud by ji podhodnotil, měl by právo podat dodatečné daňové přiznání a uplatnit rozdíl, respektive by mu vznikl přeplatek na dani.

Poplatníci by měli dobře zvážit, zda uplatnit daňovou ztrátu před jejím vyměřením a v jaké částce. Související sankce v podobě úroku z prodlení v případě nadhodnocení očekávané daňové ztráty totiž nemusí být marginální. Lze však požádat o prominutí tohoto úroku na základě běžných postupů dle daňového řádu.

Současně došlo oproti původnímu návrhu k limitaci částky, kterou je možné zpětně odečíst, a to na výši 30 milionů Kč. Tento limit se vztahuje také na první zdaňovací období, ve kterém je možno využít odhad daňové ztráty. Naopak daňová ztráta, kterou lze uplatnit v budoucích zdaňovacích obdobích, zůstává bez limitu.

Vzdání se práva na uplatnění ztráty

Nově se zavádí možnost vzdát se uplatnění daňové ztráty v budoucích pěti zdaňovacích obdobích. Toto vzdání se je nutné učinit ve lhůtě pro podání daňového přiznání za období, ve kterém byla daňová ztráta stanovena. Vzdání se vztahuje na všechna následující období, po které je možné ztrátu uplatnit a pokrývá celou daňovou ztrátu. Nelze se

8 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

tedy vzdát části daňové ztráty a poplatník rovněž ztrácí možnost uplatnit dodatečně doměřenou ztrátu v případě daňové kontroly. V případě vzdání se neztrácí poplatník možnost uplatnění ztráty zpětně.

Smyslem vzdání se práva je omezení lhůty pro stanovení daně. Vzhledem k tomu, že daňovou ztrátu už nebude možné uplatnit jako položku odčitatelnou od základu daně, nebude se prodlužovat lhůta pro stanovení daně za období, kdy byla ztráta stanovena, ani za následující zdaňovací období.

Vrácení vratitelného přeplatku

V upravené verzi návrhu již nenalezneme speciální přechodné ustanovení, které umožňovalo poplatníkům se lhůtou pro podání daňového přiznání šest měsíců po skončení zdaňovacího období tuto lhůtu zkrátit na tři měsíce, čímž by dosáhli rychleji na potenciální vratitelné přeplatky za předcházející období. Toto přechodné ustanovení se týkalo pouze zdaňovacích období, která skončila v období od 30. června 2020 do 29. června 2021.

Standardně by tedy poplatníci, kteří jsou povinně auditováni či podávají přiznání na základě plné moci udělené daňovému poradci, měli nárok na vrácení přeplatku až po uplynutí lhůty šesti měsíců po konci období, ve kterém byla daňová ztráta vyměřena.

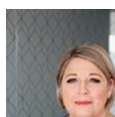
Způsob projednání a účinnost novely

Zatímco v původním návrhu byla účinnost stanovena prvním dnem měsíce následujícího po dni vyhlášení, podle aktuálního návrhu bude novela účinná dnem následujícím po dni vyhlášení. Návrh zákona nyní projedná Senát.

9 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

Lhůta osm kalendářních dnů pro přihlášení/odhlášení zaměstnanců se vrátí

27. května vyšel ve sbírce zákonů zákon o snížení penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného zaměstnavateli v souvislosti s mimořádnými opatřeními při pandemii COVID19. V rámci této novely zákonodárci načetli i pozměňovací návrh, který byl připraven ministerstvem práce a sociálních věcí a na jehož základě mělo dojít k zásadnímu zkrácení lhůty, ve které je zaměstnavatel povinen podat přihlášku a odhlášku zaměstnance u České správy sociálního zabezpečení.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

V současné době lhůta činí osm kalendářních dnů. Nově by však zaměstnavatel byl povinen oznámit den nástupu zaměstnance do zaměstnání, které mu založilo účast na pojištění, nejpozději v pracovní den následující po dni nástupu do zaměstnání, a den skončení pracovního poměru nejpozději v pracovní den následující po dni skončení zaměstnání. Pokud by tak zaměstnavatel neučinil v zákonem stanovené lhůtě, vystavoval by se riziku udělení pokuty za nesplnění povinnosti až do výše 20 000 Kč. Tato změna měla nabýt účinnosti dne 1. září 2020.

Zkrácení zákonné lhůty bylo schváleno ve stavu legislativní nouze. Změna tedy neprošla řádným legislativním procesem a ani připomínkovým řízením, které by umožnilo její zamítnutí. Vzhledem k tomu, že tato změna by způsobila značné komplikace na straně zaměstnavatelů, odborná veřejnost okamžitě zareagovala a vynaložila veškeré úsilí pro její odstranění. 29. května předložili poslanci v rámci projednání návrhu zákona o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli pozměňovací návrh, který zkrácenou lhůtu vrací do původního stavu, tj. na osm kalendářních dnů.

Doufejme, že tato zkušenost přispěje k tomu, že stav legislativní nouze bude v budoucnu využíván skutečně jen v těch situacích, kdy je to zapotřebí.

ČR uložila MLI do depozitáře OECD

13. května 2020 uložila Česká republika v Paříži ratifikační listinu Mnohostranné úmluvy o implementaci opatření k boji proti snižování daňového základu a přesouvání zisků ve vztahu k daňovým smlouvám (tzv. MLI). MLI podepsalo celkem 94 států a zatím ratifikovalo 47 z nich. Úmluva vstoupí pro Českou republiku v platnost 1. září 2020.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Žaneta Pokorná
zpokorna@kpmg.cz

Mnohostranná úmluva, označovaná také jako multilaterální instrument, je výsledkem projektu BEPS. Jejím cílem je hromadně a v krátkém časovém období implementovat nová opatření zabráňující přesunům zisků do zemí s nízkým nebo nulovým daňovým zatížením. Jejím přijetím dochází k novelizaci znění příslušných daňových smluv.

Česká republika se v rámci této úmluvy přihlásila pouze k rozsahu minimálních standardů. V rámci těch schválila pravidlo proti zneužívání bilaterálních daňových smluv (Principal Purpose Test) a také pravidlo pro efektivnější řešení sporů dohodou (Dispute Resolution). Podstatou Principal Purpose Testu je zamezit aplikaci smluv v situacích, které primárně vznikly za účelem získání výhod a nemají další opodstatnění. Dispute Resolution urychlí proces řešení sporných případů vzájemnou dohodou mezi příslušnými úřady smluvních států. Příklad se musí předložit do tří let od prvního oznámení opatření vedoucího ke zdanění, které není v souladu s ustanoveními příslušné smlouvy. Časový limit pro vyřešení případu vzájemnou dohodou jsou dva roky od data zahájení případu, pokud se jurisdikce nedohodly jinak. Možnost řešení případů dohodou danou MLI by se měla vztahovat na případ předložený příslušnému úřadu smluvní jurisdikce po vstupu MLI v platnost pro oba státy a později.

Úmluva pokryje 52 smluv o zamezení dvojímu zdanění z celkových 88 platných, které ČR uzavřela. Do počtu 52 spadají ty státy, které obdobně jako Česká republika také podepsaly MLI nebo o přistoupení k úmluvě a zakotvení změn z ní plynoucích aktivně jednají. Mimo jiné se mezi ně řadí Slovensko, Rakousko, Německo, Belgie, Polsko nebo Švýcarsko. Kromě Německa už všechny naše sousedící státy MLI ratifikovaly. [Seznam všech zemí](#), které MLI ratifikují, je k nalezení na stránkách OECD.

Od kdy se budou ustanovení přijatá MLI uplatňovat v konkrétní smlouvě, bude záležet na okamžiku, kdy vstoupí v platnost ve vztahu ke konkrétním smlouvám. U smluv se státy, pro které už MLI vstoupila v platnost současně s Českou republikou nebo dříve, se pro srážkové daně budou nová ustanovení uplatňovat od 1. ledna 2021, tedy od kalendářního roku následujícího po vstupu v platnost pro oba smluvní státy. Pro ostatní daně potom po uplynutí období šesti kalendářních měsíců (nebo kratšího období, pokud by bylo vzájemně dohodnuto) od posledního z dat, kterým tato úmluva vstoupí v platnost pro každou ze smluvních jurisdikcí pokrytých smlouvou, tedy pro zdaňovací období započatá po 28. únoru 2021.

Dopad COVID-19 na nastavení převodních cen u vnitroskupinových půjček

Současná pandemie vytváří na firmy tlak, aby udržely pozitivní cash flow a hotovostní zůstatky. Nadnárodní skupiny tak řeší otázku financování svých společností. Nejvíce postižená odvětví mají ztížený přístup k bankovním úvěrům, což vede k nárůstu vnitroskupinových úvěrů na pokrytí provozních nákladů při chybějících výnosech a nárůstu stavu zásob kvůli zmrazení odbytu. Úrok vnitroskupinových úvěrů a půjček by s ohledem na převodní ceny měl být tržní a reflektovat konkrétní podmínky dané finanční transakce.

Petr Brušík
pbrustik@kpmg.cz

Hana Kopecká
hkopecka@kpmg.cz

Duc Van Nguyen
kpmg@kpmg.cz

Nadnárodní skupiny využívají vnitroskupinové půjčky k financování svých entit a k přesunu hotovosti společnostem, které ji nejvíce potřebují. Při uzavírání úvěrů a půjček by podnikatelé měli vzít v úvahu nejen omezení týkající se daňové uznatelnosti úroků (například Směrnice ATAD), ale také nedávno vydaný pokyn OECD k finančním transakcím, který bude součástí Směrnice OECD o převodních cenách.

Pokyn OECD k finančním transakcím

Pokyn obsahuje komplexní popis stanovení a posouzení převodních cen u finančních transakcí. Zároveň poskytuje finančním úřadům návod, jak postupovat při daňových kontrolách, a to zejména v případech, kdy není řádně doložena ekonomická podstata dané finanční transakce. V kontextu současné situace je při poskytování úvěru spojené osobě už na začátku klíčové zohlednit, jaký objem úvěru by získal dlužník od nespřízněného věřitele na základě své vlastní finanční síly. Nadměrné úvěrové financování by totiž mohlo být považováno za formu kapitálového vkladu a část úroků z vnitroskupinových úvěrů by se tak mohla stát daňově neuznatelnou.

Tržně stanovená úroková míra

Upřednostňovanou metodou při stanovení tržní výše úroků, resp. úrokové míry, s ohledem na dostupnost tržních dat, je metoda tzv. srovnatelné nezávislé ceny. Tato metoda zpravidla vychází z úvěrového ratingu dlužníka a výnosu srovnatelných, například veřejně obchodovaných instrumentů, obvykle dluhopisů, kde se sleduje výnos do doby splatnosti, tzv. yield dluhopisu. Aktuálně volatilní vývoj na finančním trhu ale ztěžuje predikce. Na jedné straně dochází ke snižování referenčních sazeb centrálních bank a poskytování bankovních garancí ze strany států, na druhé straně znatelně rostou yieldy u obchodovaných dluhopisů. To značí, že i finanční trhy reflektují v rámci úrokových sazeb zvýšené rizikové přírážky plynoucí ze současné situace. Budoucí vývoj tak lze těžko odhadovat, a tak doporučujeme při určování úrokové míry u nově sjednávaných úvěrů či v rámci změny podmínek stávajících vnitroskupinových úvěrů sledovat a reflektovat současnou tržní situaci.

12 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

Tržní podmínky úvěru

Nejistota na finančních trzích se odráží i v nastavení podmínek aktuálně sjednávaných úvěrů. Obecně dochází ke zkracování splatnosti u nově vydaných dluhopisů a na trhu se přepokládá zvýšený výskyt krátkodobého financování oproti dlouhodobému. Nadnárodní skupiny také odkládají splátky či prodlužují splatnost stávajících úvěrů. I v těchto případech je nutné sledovat, zda nově nastavené podmínky jsou stále v souladu s podmínkami, které lze očekávat u nespojených osob.

Doporučujeme mít vnitroskupinové finanční transakce podložené dokumentací převodních cen, která bude v souladu s novým pokynem OECD a bude podpořena srovnávací (benchmarkovou) analýzou založenou na aktuálních datech. Měla by také obsahovat úvahu o tom, zda se celková výše čerpaných vnitroskupinových úvěrů stále dá považovat za přiměřenou pro daný sektor podnikání.

Pobytové záležitosti cizinců po skončení nouzového stavu

Odbor azylové a migrační politiky ministerstva vnitra (OAMP), který má na starosti cizineckou agendu, omezil během nouzového stavu svou činnost na řešení nezbytných úkonů spojených s pobytem cizinců. V jakém režimu funguje OAMP nyní?

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Markéta Čurdová
kpmg@kpmg.cz

Činnost úřadu se do standardního režimu zatím zcela nevrací. Pokyn ministerstva vnitra nastolil dvouměsíční „přechodné“ období od 18. května do 16. července 2020. Během něj zůstanou v platnosti některé změny zavedené během nouzového stavu, a to zejména za účelem omezení četnosti osobních návštěv cizinců a zajištění bezpečnosti úředníků i klientů.

Úřad nadále upřednostňuje kontakt na dálku – všechny úkony, u kterých není nezbytná osobní přítomnost cizince, žádá učinit prostřednictvím pošty nebo datové schránky. Pro úkony cizinců pobývajících na území, na které se běžně bylo možné objednat, nyní nelze sjednat schůzku. Jedná se především o podání žádostí (např. žádost o dlouhodobý pobyt, trvalý pobyt a přechodný pobyt rodinného příslušníka – občana EU), ohlášení změn, ohlášení ztrát nebo odcizení dokladu atd. Jelikož pro tyto úkony obecně platí povinnost osobního podání s předložením originálu cestovního dokladu nebo matričních dokumentů, bylo nutné upravit i toto pravidlo. Podmínka dostavit se osobně dočasně neplatí, originály dokladů stačí doložit po schválení žádosti – při náběru biometrických dat nebo při vyzvednutí pobytového oprávnění.

Osobní návštěva cizince na pracovištích OAMP je možná nejdříve 15. den po příjezdu na území ČR. Úkony, které jinak cizinci podle zákona musí učinit dříve, nebudou považovány za zmeškané. K osobním schůzkám se nyní cizinec musí nejprve objednat. Bez objednání je možné vyřídit jen několik předem definovaných úkonů.

Další důležitou změnou je větší míra tolerance týkající se lhůt pro podání žádostí a dokládání chybějících dokumentů. Na nouzový stav se nahlíželo jako na překážku na vůli cizince nezávislou a v případě, že žádost o udělení nebo prodloužení pobytového oprávnění nebyla během jeho trvání podána v zákonem stanovené lhůtě, má být taková žádost zpravidla akceptována. S tím také souvisí větší shovívavost OAMP při posuzování včasného plnění ohlašovacích povinností. Pokud dochází k pozdnímu podání žádosti již po skončení nouzového stavu, cizinec musí uvést relevantní důvod zpoždění, a musí jej na výzvu prokázat.

OAMP také vychází cizincům vstříc s délkou lhůt pro odstranění vad žádosti – ty jsou nyní delší, než je běžné. Tato úprava reflektuje ztížený přístup cizinců ke státním orgánům a institucím při obstarávání požadovaných dokumentů. Nadále platí, že pokud cizinec nemůže doložit dokument ve stanovené lhůtě, je nutné požádat o prodloužení této lhůty ještě před jejím uplynutím.

14 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

Zákon vrací zaměstnancům ochranu před platební neschopností zaměstnavatele

Ochrana zaměstnanců před platební neschopností zaměstnavatele není v českém právním řádu žádnou novinkou. Koronavirová pandemie však přijetím tzv. lex covid justice zaměstnance o tuto ochranu na určitou dobu připravila. Ztratili totiž možnost dosáhnout podáním insolvenčního návrhu formální platební neschopnosti svého zaměstnavatele, na kterou se váže právo žádat výplatu dlužného mzdového plnění od úřadu práce. Zákonodárci tento nedostatek napravili přijetím dalšího zákona, který zaměstnancům ochranu vrátil.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Václav Bělohoubek
kpmg@kpmg.cz

Podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele může zaměstnanec požádat o vyplacení splatných mzdových nároků úřad práce. Aby mohl zaměstnanec takovou žádost podat, musí být současně splněny dvě podmínky, a to že zaměstnavatel nevyplatil zaměstnanci řádně a včas jeho mzdové nároky a dále, že zaměstnanec podal proti zaměstnavateli insolvenční návrh (nebo bylo na zaměstnavatele vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení).

Možnost žádat o vyplacení splatných mzdových nároků se však pro zaměstnance od konce dubna výrazně zkomplikovala přijetím tzv. lex covid justice, na základě kterého se v zájmu ochrany dlužníků nepřihlíží k věřitelskému insolvenčnímu návrhu podanému v období od 24. dubna do 31. srpna 2020. Zákonodárci tak v tomto období znemožnili zaměstnancům účinně podat na svého zaměstnavatele insolvenční návrh, a aktivovat tak jeho platební neschopnost. V praxi v důsledku toho docházelo k situacím, že byť byl zaměstnavatel fakticky v platební neschopnosti a neplatil svým zaměstnancům mzdy, nemohli zaměstnanci využít podpory úřadu práce, protože nebyly formálně splněny podmínky podle zákona o ochraně zaměstnanců (z pohledu tohoto zákona totiž zaměstnavatel v platební neschopnosti nebyl).

Právě tento nedostatek odstranil od 19. května 2020 zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 v oblasti ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele. Ten stanoví, že pro účely zákona o ochraně zaměstnanců je zaměstnavatel v platební neschopnosti také tehdy, pokud neuspokojil splatné mzdové nároky zaměstnanců, a to dnem, kdy úřad práce obdržel usnesení insolvenčního soudu, že se k insolvenčnímu návrhu věřitele (zaměstnance) vůči danému zaměstnavateli nepřihlíží.

Být se k insolvenčnímu návrhu podanému v období od 24. dubna do 31. srpna 2020 nepřihlíží, na základě souvisejícího usnesení insolvenčního soudu mohou zaměstnanci, kterým zaměstnavatel nevyplatil mzdu, opět požádat o uspokojení mzdových nároků úřad práce.

Zaměstnavateli však i tak zůstává povinnost vyplacené prostředky úřadu práce vrátit, a to do 15 dnů od obdržení písemné výzvy k úhradě. Zákon zjevně zohledňuje současnou situaci a stanoví, že úřad práce tuto výzvu učiní nejdříve 1. prosince 2020.

Vzhledem k současné hospodářské situaci způsobené koronavirovou pandemií je jistě namístě, že se

15 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

zaměstnancům vrací odpovídající ochrana při platební neschopnosti zaměstnavatele, které byly zbaveni, a to víceméně v původní podobě. Zaměstnavatelé by pak měli být v této souvislosti obezřetní: neplněním mzdových závazků ve vztahu ke svým zaměstnancům riskují nejen, že na ně zaměstnanci podají insolvenční návrh, ale i to, že zaměstnanec s nimi zruší okamžitě pracovní poměr a bude mu navíc náležet i náhrada mzdy odpovídající délce výpovědní doby (a to i v případě, kdy zaměstnavatel v platební neschopnosti není). Zaměstnavatelé by tedy měli pečlivě zvažovat možnosti, za kterých mohou docílit úspory mzdových nákladů bez toho, aniž by riskovali nastíněné komplikace.

Detailní pokyny k souhlasům podle GDPR

Na začátku května vydal Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (dříve tzv. Pracovní skupina 29) nové pokyny týkající se získávání a prokazování souhlasů se zpracováním osobních údajů udělených ze strany subjektů údajů. Pokyny doplňují dřívější stanoviska Pracovní skupiny 29 k tomuto tématu, která zůstávají i nadále relevantní v rozsahu, ve kterém jsou v souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR).

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Kateřina Randlová
kpmg@kpmg.cz

Souhlas je jedním ze šesti možných základů (právních titulů) pro zpracování osobních údajů. Souhlasem se přitom dle GDPR rozumí svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle, kterým subjekt údajů dává svolení ke zpracování svých osobních údajů.

Evropský sbor zdůraznil, že aby byl souhlas opravdu svobodný, nesmí jím být podmíněn přístup k plnění ze smlouvy. Jako příklad, kdy souhlas nebude považován za svobodně udělený, lze uvést mobilní aplikaci pro úpravu fotografií, která by pro své fungování vyžadovala od uživatelů aktivování GPS lokalizátoru a udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů pro marketingové účely. GPS lokalizátor a zpracování osobních údajů za účelem reklamy totiž nejsou pro fungování dané mobilní aplikace nezbytné. Stejně tak nelze souhlas zahrnout do všeobecných obchodních podmínek, jejichž znění nemůže zákazník nikterak ovlivnit.

Zpracování osobních údajů je možné pouze na základě jednoznačného projevu vůle subjektu údajů, ze kterého je zřejmé, že subjekt se zpracováním v daném rozsahu souhlasí. K takovému projevu může dojít aktivním zaškrtnutím tlačítka „souhlasím“, variantou ale může být například i přejetí proužku na dotykové obrazovce, pokud je jasné, že daný pohyb představuje udělení konkrétního souhlasu. Evropský sbor nicméně upozorňuje, že kupříkladu „rolování“ webových stránek není možné pro účely udělení souhlasu použít, jelikož by ho šlo jen stěží odlišit od běžné aktivity uživatele. V takovém případě by zároveň bylo obtížné poskytnout uživateli stejně snadný způsob pro odvolání souhlasu, což je jeden z požadavků zakotvených v GDPR.

Sbor rovněž připomněl, že souhlas musí být náležitě informovaný. Subjekt osobních údajů si tedy musí být vědom zejména rozsahu zpracování, za jakým účelem bude prováděno nebo jakým způsobem může již udělený souhlas odvolat. GDPR nepředepisuje konkrétní formu pro splnění této informační povinnosti, může se jednat o ústní nebo písemné sdělení, zvukové nebo i audiovizuální zprávy. Správce osobních údajů je nicméně povinen zajistit, aby poskytnutá informace byla srozumitelná pro průměrného člověka a nejen pro právníky. Sbor doslova uvedl, že informace by měla být prostá „právního žargonu“.

Sbor se dále zabýval i otázkou nerovnováhy sil v souvislosti se zpracováním osobních údajů, přičemž nedoporučil zpracovávat osobní údaje na základě souhlasu například v rámci pracovněprávních vztahů. Zaměstnavatel jen stěží prokáže, že souhlas se zpracováním údajů zaměstnanec udělil, aniž by se tak stalo ze strachu z možné újmy v případě odmítnutí. Sbor shrnul, že zpracování na základě souhlasu není v takových případech zcela nemožné, ale je velmi problematické, a mělo by k němu docházet pouze ve výjimečných případech.

Pokyny mimoto rozebírají i další specifické případy, například situaci, kdy je nezbytný výslovný souhlas, nebo zpracování osobních údajů nezletilých dětí či zpracování za účelem výzkumu.

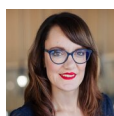
17 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

18 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Vracení nesporné části nadměrného odpočtu posvětil i SDEU

Soudní dvůr Evropské Unie (SDEU) v české kauze potvrdil, že unijní právo nebrání vrácení nesporné části zadržovaného odpočtu za splnění určitých podmínek. Záloha na odpočet daně, se kterou počítá novela daňového řádu, by to měla v návaznosti na rozsudek Ústavního soudu zohlednit.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Filip Morcinek
fmorcinek@kpmg.cz

Otázka vrácení nesporné části nadměrného odpočtu prošla poměrně bouřlivým vývojem na úrovni [Krajského soudu v Ostravě](#), [Nejvyššího správního soudu](#) (NSS) i [Ústavního soudu](#). Ten jednoznačně dovodil, že zadržování nesporné části nadměrného odpočtu je protiústavním zásahem do vlastnického práva. Podle Ústavního soudu totiž absence úpravy možnosti vydání částečného platebního výměru v žádném případě nebrání jeho vydání. Zákodárce na to reagoval chystanou novelou daňového řádu zavádějící zálohu na odpočet daně. Na základě předběžné otázky položené NSS v kauze Agrobet (C-446/18), zda je vrácení nadměrného odpočtu podmíněno ukončením řízení o všech zdanitelných plněních v daném zdaňovacím období, se problematikou nakonec zabýval i SDEU.

SDEU uzavřel, že nemožnost vrátit nespornou část nadměrného odpočtu DPH by byla v rozporu se zásadou daňové neutrality. Současně se vyjádřil k podmínkám, za kterých lze hovořit o nesporné části nadměrného odpočtu. Soud připustil, že určit nespornou část odpočtu půjde obvykle až v průběhu daňové kontroly. Správce daně musí zajistit, že jeho podezření, pokud se prokáží, nebudou mít vliv na částku nadměrného odpočtu, která se jeví být nezpochybněná, a zadruhé, že nerozšíří rozsah kontroly na všechna původně nekontrolovaná plnění či na některá z nich. Daňový subjekt musí mít možnost prokázat, že určitá část odpočtu je nesporná, a správce daně musí mít možnost o ní rozhodnout. SDEU se také vymezil proti „vykusování“ jednotlivých odpočtů – o nesporné části odpočtu lze hovořit jen tehdy, pokud je vykázan nadměrný odpočet za celé zdaňovací období.

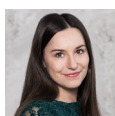
Závěry SDEU nastavují mantinely toho, jak by mělo vrácení nesporné části odpočtu probíhat a budou důležité pro praktickou aplikaci zálohy na odpočet daně, která je součástí [připravované novely daňového řádu](#).

NSS: Řetězení daňových ztrát je nepřipustné

Nejvyšší správní soud (NSS) se zabýval otázkou, zda je opakované prodlužování lhůty pro stanovení daně, které může v případě pravidelně se opakujících daňových ztrát probíhat donekonečna, zákonné. NSS přípustnost řetězení daňových ztrát odmítl (8 Afs 58/2019-48) a zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni, který řetězení daňových ztrát naopak potvrdil.

Diana Marková
dmarkova@kpmg.cz

Iveta Košťálová
ikostalova@kpmg.cz

Společnost vykázala za zdaňovací období let 2008 a 2009 daňovou ztrátu. Správce daně v roce 2014 zahájil u společnosti daňovou kontrolu těchto dvou období a následně v roce 2018 zahájil daňovou kontrolu posledního období, ve kterém bylo možné daňovou ztrátu za rok 2008 uplatnit. Zastával názor, že konec lhůty pro stanovení daně se váže na období, které se vztahuje k později vyměřené ztrátě. Společnost považovala zahájení daňové kontroly za nezákonný zásah, neboť správce daně zahájil daňovou kontrolu až po uplynutí lhůty pro stanovení daně pro kontrolované období.

Nejasnost panovala v tom, zda je možné prodlužovat běh lhůty pro stanovení daně v případě, kdy společnost v průběhu pětileté lhůty pro uplatnění daňové ztráty vykáže další daňové ztráty. Předmětem sporu bylo tedy posouzení, zda daňová kontrola byla zahájena a prováděna ve lhůtě pro stanovení daně a zda je přípustné tzv. řetězení daňových ztrát, které prodlužuje lhůtu pro stanovení daně.

NSS odmítl výklad správce daně a krajského soudu umožňující řetězení daňových ztrát. Podle NSS nemá takový výklad výslovnou oporu v zákoně a představuje nepřiměřený zásah do právní jistoty daňového subjektu. NSS uvádí, že je možné vázat prodloužení lhůty pro stanovení daně výhradně na zdaňovací období, ve kterém konkrétně daňová ztráta vznikla, a nikoliv na zdaňovací období, které se týká jiné daňové ztráty (lhůta pro stanovení daně má za každé zdaňovací období svůj zcela samostatný režim). NSS uvádí, že ztráta vyměřená v některém z budoucích zdaňovacích obdobích není rozhodující pro posouzení lhůty pro stanovení daně za předcházející roky.

Citovaný rozsudek NSS na rozdíl od předchozího rozsudku krajského soudu vykládá § 38r odst. 2 zákona o daních z příjmů ve vztahu k lhůtě pro stanovení daně pozitivně pro daňové poplatníky.

Existence dceřiné společnosti automaticky nezakládá provozovnu pro účely DPH

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) rozhodl, že samotná existence dceřiné společnosti nezakládá provozovnu pro účely DPH a není ani povinností třetích stran zkoumat smluvní vztah mezi mateřskou a dceřinou společností.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

Veronika Šlapáková
vslapakova@kpmg.cz
222 123 354

Polská společnost Dong Yang uzavřela smlouvu s korejskou společností LG Korea, pro kterou zajišťovala montáž desek plošných spojů. Materiál a komponenty pro montáž předávala dceřiná společnost LG Polsko. Smontované výrobky dodával Dong Yang zpět LG Polsko. Dong Yang fakturoval za služby poskytnuté LG Korea bez polské DPH s tím, že místem plnění je sídlo příjemce služby, tedy Korea. Polský správce daně se však domníval, že služby by měly podléhat polské DPH, neboť LG Polsko je provozovnou LG Korea a služby byly poskytovány právě této provozovně.

Polský správní soud předložil SDEU dvě předběžné otázky. Především se ptal, zda mateřské společnosti ze třetí země vzniká provozovna pro účely DPH jen proto, že má v Polsku dceřinou společnost. SDEU konstatoval, že dceřiná společnost může de facto vytvořit provozovnu mateřské společnosti ze třetí země (z hlediska DPH). Taková provozovna ale musí být dostatečně stálá a mít dostatečné lidské a technické zdroje, aby mohla přijímat a využívat služby, které jsou jí poskytovány pro její vlastní potřebu. SDEU dále uvádí, že pro určení existence provozovny z pohledu DPH nelze zohlednit pouze právní postavení daného subjektu, ale je třeba posoudit především hospodářskou a obchodní realitu. Z toho SDEU vyvodil, že jen samotná existence dceřiné společnosti v členském státě automaticky nezakládá provozovnu mateřské společnosti ze třetí země.

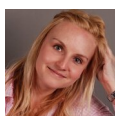
Podstatou druhé otázky bylo, kam až sahá povinnost dodavatele zkoumat smluvní vztahy svého zákazníka. Zde SDEU konstatuje, že ze směrnice o DPH ani z prováděcího nařízení č. 282/2011, které stanovuje kritéria pro určení provozovny, nevyplývá povinnost poskytovatele služeb zkoumat smluvní vztah mezi mateřskou společností ze třetí země a její dceřinou společností v členském státě. Dong Yang tedy neměla povinnost zkoumat smluvní vztahy mezi LG Polsko a LG Korea a nemohla jen z pouhé existence LG Polsko dovodit, že společnosti LG Korea vznikla v Polsku provozovna pro účely DPH.

Kdo je osobou povinnou odvést DPH při dovozu – deklarant, nebo vlastník zboží?

Nejvyšší správní soud (NSS) rozhodl, že osobou, které vzniká povinnost odvést daň při dovozu zboží ze země mimo EU, je deklarant, resp. držitel režimu. Podle soudu projevuje podáním celního prohlášení vůli, aby bylo zboží propuštěno do určitého celního režimu, a tedy se vědomě zavazuje k plnění závazků z toho vyplývajících.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Michaela Sobotková
kpmg@kpmg.cz

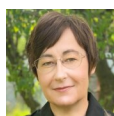
V posuzovaném případě (2 Afs 133/2018 – 38) společnost WNE-CZ, s.r.o. dovážela zboží z Číny, figurovala jako deklarant a příjemce na dovozním jednotném správním dokladu a na její účet bylo zboží propuštěno do volného oběhu. Část tohoto zboží ale společnost dovážela ve prospěch společnosti WEBERA, s.r.o. Z této části dováženého zboží společnost WNE-CZ, s.r.o. neodvedla daň při dovozu, protože uváděla, že zboží není určeno pro její ekonomickou činnost a navíc jeho vlastníkem je společnost WEBERA, s.r.o.

NSS nejprve konstatoval, že text zákona o DPH ani znění směrnice DPH přímo nedefinuje, kdo je zamýšlen jako osoba, na jejíž účet bylo zboží při dovozu propuštěno do celního režimu volného oběhu. Nicméně dále uvádí, že český zákonodárce za osobu povinnou k DPH při dovozu zboží propuštěného do celního režimu volný oběh označil tu, na jejíž účet bylo dané zboží propuštěno. Dále potom ze zákona o DPH ve spojení s celním kodexem vyplývá, že za osobu, na jejíž účet je zboží propuštěno do určitého celního režimu, by měl být považován deklarant, protože projevuje podáním celního prohlášení vůli, aby bylo zboží propuštěno do určitého celního režimu, a tedy se i vědomě zavazuje k plnění souvisejících závazků (např. úhrada cla).

Závěrem NSS uvedl, že vlastnické právo k dováženému zboží je z hlediska určení osoby povinné k dani dle zákona o DPH irrelevantní.

Ústavní soud se zabýval kurzy u pořízení cenných papírů

Až k Ústavnímu soudu (ÚS) doputovala stížnost poplatníka ohledně přepočítání pořizovací ceny cenných papírů v případě, kdy k jejich prodeji dochází v jiném zdaňovacím období, než byly pořízeny. ÚS potvrdil správnost použitých výkladových metod Nejvyššího správního soudu (NSS).

Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Iva Krákorová
ikrakorova@kpmg.cz

Stěžejní otázkou bylo, zda nákup cenných papírů v cizí měně v dřívějším zdaňovacím období se přepočte na české koruny jednotným kurzem vyhlášeným Generálním finančním ředitelstvím (GŘ) platným pro rok, kdy došlo k prodeji cenných papírů, nebo platným pro rok, kdy byly pořízeny.

[NSS se ve svém rozhodnutí \(2 Afs. 4/2019 - 38\) ztotožnil s postupem aplikovaným správcem daně.](#) Uvedl, že zákon o daních z příjmů sice dává poplatníkovi, který nevede účetnictví, možnost volby mezi dvěma alternativami přepočtových kurzů, a to mezi jednotným kurzem vyhlášeným GŘ pro dané zdaňovací období a kurzem devizového trhu uplatňovaným podle zákona o účetnictví, neumožňuje mu ale zvolit způsob určení okamžiku ocenění výdajů, resp. příjmů. Po přepočtu výdajů, resp. příjmů je nutné vždy uplatnit kurz platný pro období, ve kterém se účetní případ uskutečnil, tj. pro výdaj kurz platný pro období, ve kterém se uskutečnil nákup, a pro příjem kurz platný pro rok, ve kterém se uskutečnil prodej.

Poplatník (stěžovatel) se s názorem NSS nespokojil a podal v této věci ústavní stížnost s tím, že se dožadoval uplatnění principu in dubio pro libertate, který značí, že je-li k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba zvolit ten, který vůbec, resp. co nejméně zasahuje do základního práva či svobody jednotlivce.

ÚS konstatoval (IV. ÚS 563/20), že v daném případě není prostor pro uplatnění výše uvedeného principu, protože nejde o situaci, kdy se nabízí více srovnatelně přesvědčivých výkladových alternativ právního předpisu. Dle něj správní soudy v předchozím řízení srozumitelně vyložily zákonnou právní úpravu a ÚS nemá důvod, pro který by měl do jimi provedeného výkladu podústavního práva zasahovat. Současně uvedl, že není možné se obecně rozhodnout, zda by bylo pro daňové subjekty výhodnější (ve smyslu zmenšení jejich daňové povinnosti) užití jednotného kurzu předchozího či následujícího zdaňovacího období. O výhodnosti nebo nevýhodnosti rozhodují konkrétní hodnoty těchto kurzů v jednotlivých letech. Není tak možné určit, který z výkladů by byl z hlediska dopadu do základních práv tím méně zasahujícím. ÚS proto stížnost zamítnul.

SDEU: Úrok ze zadržovaného odpočtu DPH nesmí odpovídat REPO sazbě

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) odpovídal na předběžnou otázku týkající se maďarské společnosti, která se domáhala na lokální finanční správě vyplacení úroku ze zadržovaného odpočtu DPH. SDEU konstatoval, že způsob výpočtu a výše úroku by měly zohlednit náklady, které plátce vynaloží, aby si po dobu zadržování odpočtu odpovídající částku opatřil např. pomocí úvěru.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

Dominik Kovář
dkovar@kpmg.cz

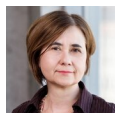
V tomto případě se domáhala maďarská společnost Sole-Mizo vyplacení úroku ze zadržovaného odpočtu DPH, který vznikl na základě ustanovení maďarského zákona o DPH, které – jak konstatoval SDEU – bylo v rozporu se směrnicí o DPH. Společnost Sole-Mizo požadovala na maďarské finanční správě výplatu úroků ze zadržovaného odpočtu DPH ve výši dvojnásobku základní sazby maďarské centrální banky.

Maďarská finanční správa žádosti vyhověla pouze částečně a vyplatila společnosti úrok odpovídající aktuální výši REPO sazby s tím, že na případ použila jiné ustanovení zákona. SDEU konstatoval, že je v rozporu s unijním právem použít pro výpočet úroků ze zadržovaného nadměrného odpočtu DPH použít sazbu odpovídající základní sazbě národní banky daného členského státu, protože se jedná o sazbu, za kterou si půjčují na trhu bankovní instituce, a není tak určena běžným spotřebitelům na trhu.

Zároveň SDEU uvedl, že unijní právo brání stanovení úroku na úrovni, kdy by nedošlo ke kompenzaci znehodnocení prostředků v čase (zohlednění inflace) od doby, ve které vznikl nárok na úrok ze zadržovaného odpočtu do doby, než byl skutečně vyplacen.

Stručné aktuality, červen 2020

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Poslanecká sněmovna schválila ve třetím čtení návrh novely zákoníku práce, který mezi jiným zakotvuje možnost sdíleného pracovního místa, koncepčně upravuje dovolenou a přináší zásadní změny v pravidlech pro doručování a pro vysílání pracovníků. Novela by měla nabýt účinnosti v červenci s tím, že některé změny budou účinné až od ledna příštího roku.
- Ve Sbírce zákonů vyšla novela zákona o oceňování majetku (č. 237/2020), která zavádí dosud chybějící definice tržní hodnoty a dále zajišťuje soulad s aktuálním stavem právního řádu. Také zpřesňuje postupy při zpracování cenových map stavebních pozemků a zavádí ocenění rychle rostoucích dřevin.
- Novela zákona o ochraně spotřebitele vyšla pod č. 238/2020 ve Sbírce zákonů. S účinností od 1. července 2020 implementuje směrnice EU, jejichž cílem je posílit důvěru spotřebitelů prostřednictvím rychlejšího, aktivnějšího a důslednějšího vymáhání dodržování pravidel na ochranu spotřebitelů, zvýšit míru harmonizace právní úpravy v dané oblasti a vytvořit podmínky pro účinnou a efektivní spolupráci při vymáhání dodržování právních předpisů mezi příslušnými dozorovými orgány.
- Ve Sbírce zákonů publikovalo MPSV sdělení č. 252/2020, kterým se vyhlašuje částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory.
- Bankovní rada ČNB s účinností od 11. května 2020 opět snížila úrokové sazby, a to: dvoutýdenní repo sazbu na 0,25 %, lombardní sazbu na 1,00 %. Diskontní sazba zůstala na úrovni, na kterou byla snížena od 27. března 2020, tj. ve výši 0,05 %. Pro úroky z prodlení za první pololetí roku 2020 se použije dvoutýdenní reposazba 2,00 %.
- GŘ [publikovalo informaci](#) k daňové uznatelnosti nákladů na povinné testy na COVID-19 jak u zaměstnavatelů, tak u podnikatelů.
- Poslanecká sněmovna podpořila vládní návrh novely zákona o kompenzačním bonusu, když odmítla pozměňovací návrh Senátu, který žádal změnu financování podpory tak, aby byla vyplácena jako příspěvek fyzické osobě pouze ze státního rozpočtu. Původní návrh MF počítá s tím, že po vzoru Pětadvacítky pro OSVČ bude pomoc vyplácena i z rozpočtu krajů a obcí jako daňový bonus z daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti podle zákona o rozpočtovém určení daní. Kompenzační bonus se tak rozšiřuje na s. r. o. s nejvýše dvěma společníky.
- Poslanecká sněmovna ve zrychleném jednání schválila novelu daňového řádu. Novela má přinést elektronizaci správy daní, měnit systém sankcí a úroků. Do novely přibyl nový nástroj – prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně. Předloha rovněž umožní částečné vrácení nadměrných odpočtů DPH v podobě záloh a upravuje formulářová podání při správě daní.
- Poslanecká sněmovna schválila zrušení daně z nabytí nemovitých věcí a související změny v dani z příjmů fyzických osob v prvním čtení. Projednávání bude pokračovat druhým a třetím čtením, kde mohou být ještě přijaty pozměňovací návrhy.
- Ministerstvo financí předložilo vládě návrh daňových změn s navrhovanou účinností od roku 2021. Daňový balíček obsahuje mimo jiné stravenkový paušál, rušení osvobození úrokových příjmů nerezidentů z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníkem se sídlem v ČR, možnost místních samospráv v oblasti

25 | Daňové a právní aktuality – červen 2020

daně z nemovitých věcí stanovovat místní koeficient pro jednotlivé části obce, podporu elektromobility, postupné navýšení sazeb spotřební daně z tabákových výrobků a zavádí více pásem u stanovování kaucí pro distributory lihu podle objemu distribuovaného lihu.

- Finanční správa znovu upozorňuje, že kompenzační bonus pro OSVČ není zpravidla možné přiznat osobám, které jsou zaměstnané, pokud jim v důsledku výkonu činnosti zaměstnání vzniká účast na nemocenském pojištění. Zvláštním případem jsou zaměstnanci vykonávající pedagogickou činnost, u kterých účast na nemocenském pojištění z titulu zaměstnání není překážkou vzniku nároku na kompenzační bonus.

KRÁTCE ZE SVĚTA

- Evropská komise aktualizovala [Výklad k dopadům DPH](#) s ohledem na vystoupení Spojeného království z Evropské unie. Dohoda o vystoupení obsahuje přechodné období do 31. prosince 2020. Výklad se zabývá především scénáři pro transakce začínající v přechodném období a končící po jeho skončení, a dále pro transakce týkající se Severního Irska.
- OECD Fórum pro daňovou správu (FTA) ve spolupráci s IOTA (Organizace evropských daňových správ) a CIAT (Organizace amerických daňových správ) naznačuje, [jak by se daňové správy mohly připravit na složitou dobu ekonomické rekonvalescence](#) pro pandemii COVID-19. Zpráva zdůrazňuje, že včasná příprava a plánování kroků na podporu byznysu přinese benefity jak pro daňové správy, tak pro poplatníky.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.